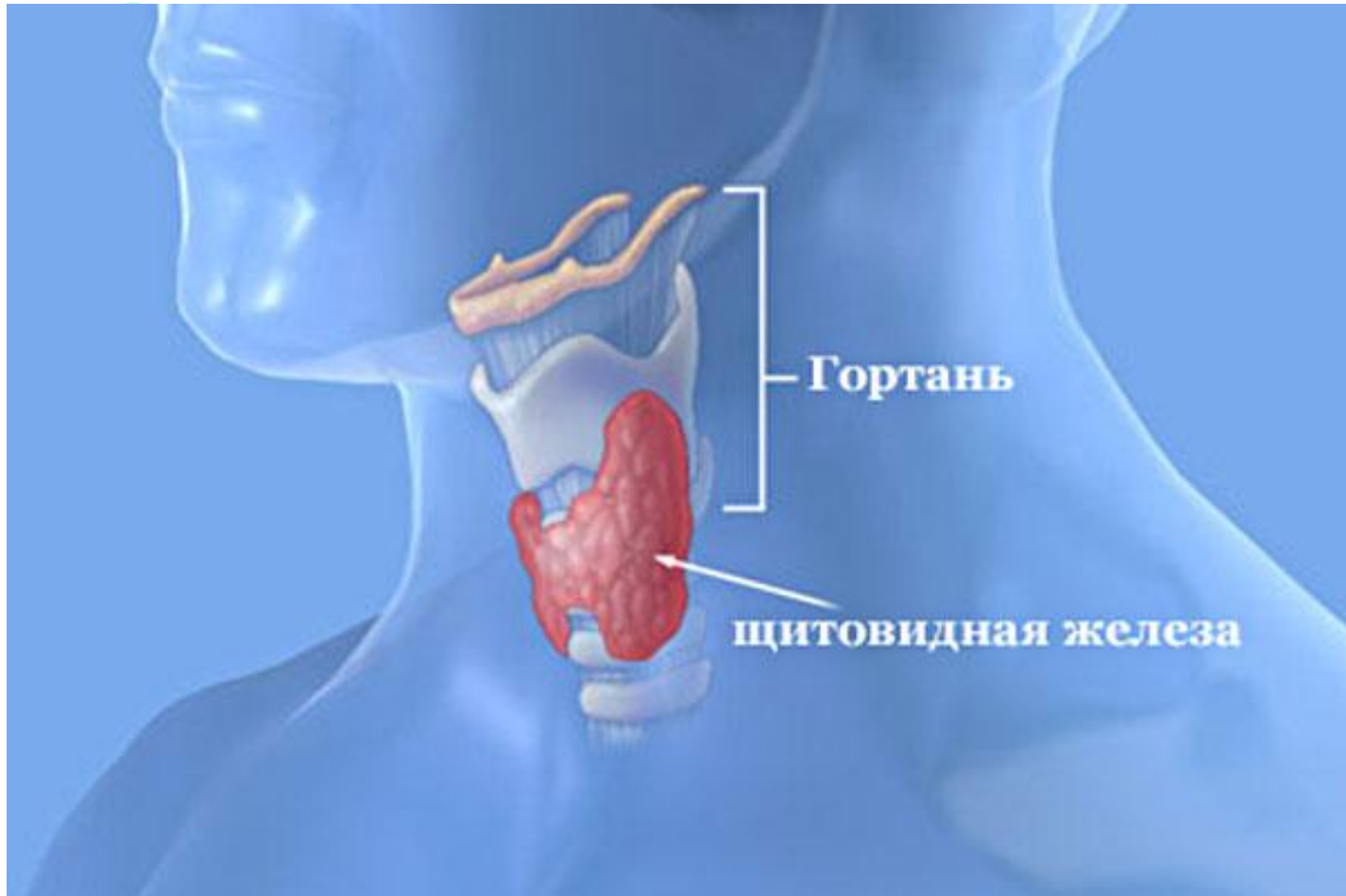
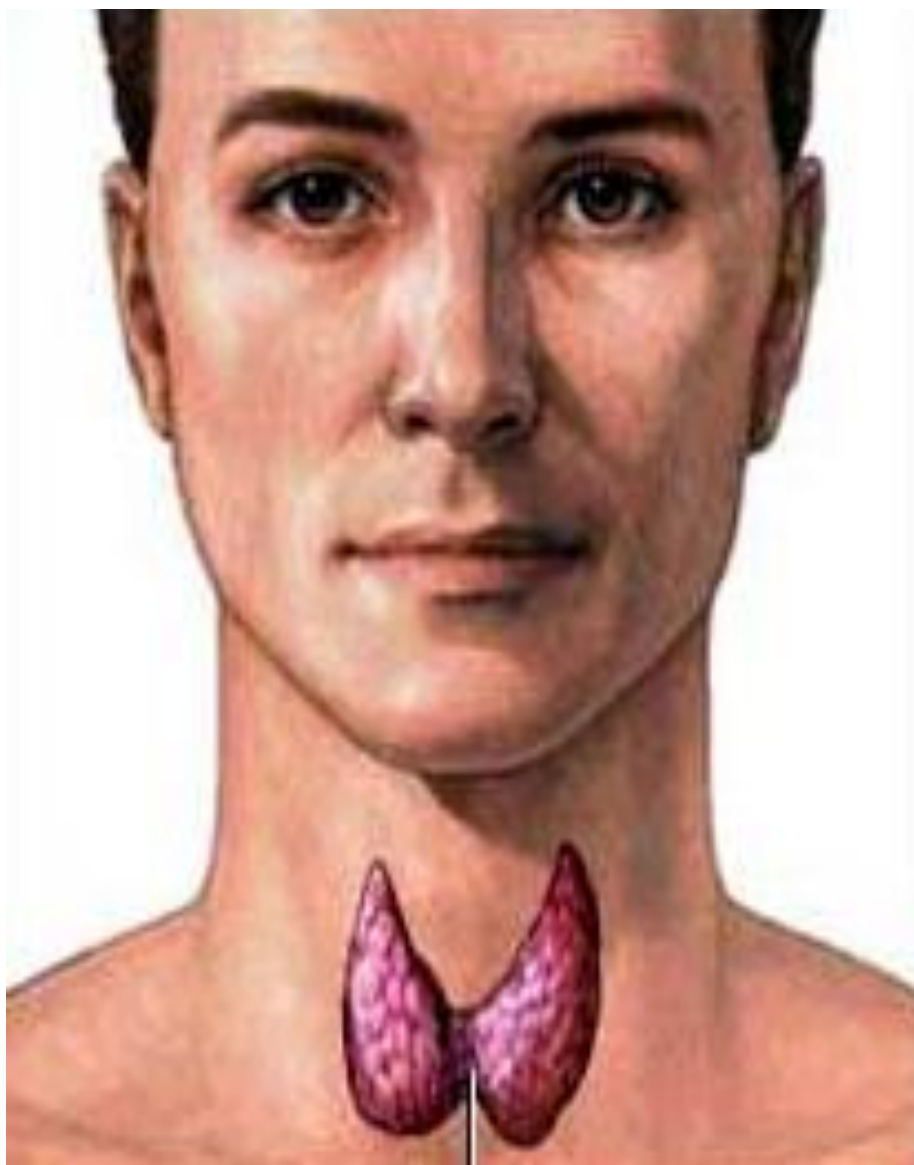

Щитоподібна залоза

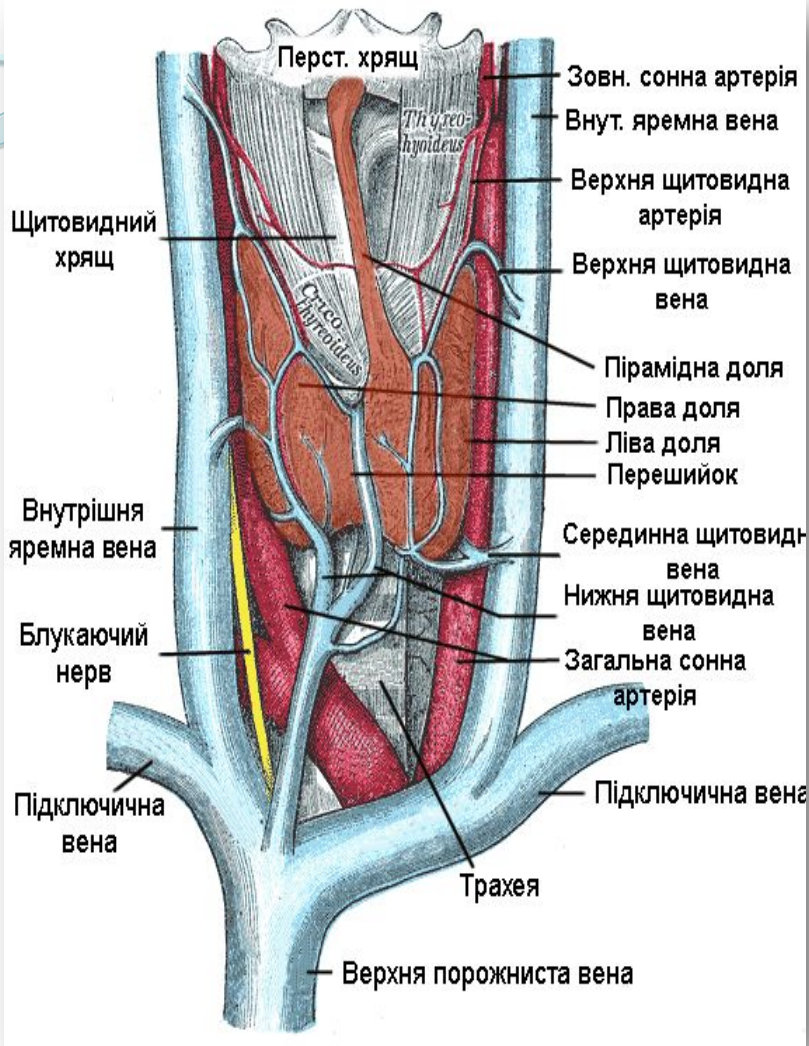
Зовнішній вигляд

Щитоподібна залоза — найбільша з ендокринних залоз; її маса у дорослого 30 — 60 г. Вона розташована в передній ділянці шиї на передньобічній поверхні верхніх хрящів трахеї та гортані. Складається з правої і лівої часток , з'єднаних перешийком, тому має форму метелика. Завдяки вільному сполученню з гортанню, вона піднімається і опускається при ковтанні, зміщується в бік при повороті голови. Тканина залози кожної частки складається з численних фолікулів, порожнини яких заповнені густою, в'язкою жовтуватого кольору масою - колоїдом, утвореним головним чином основним білком, який містить йод.

Кровообіг залози

Щитовидна залоза добре постачається кров'ю. Вона посідає перше місце серед органів за кількістю крові, яка протікає за одиницю часу на одиницю маси. Здійснюється воно двома верхніми і двома нижніми щитовидними артеріями. У 10% людей буває ще й п'ята артерія. Венозна сітка залози розвинена краще, ніж артеріальна. Дрібні вени зливаються і утворюють великих судин. сітку

Гормони щитоподібної залози

Тироксин- основний гормон, що виробляє щитоподібна залоза. Крім того на синтез тироксину впливають фактори зовнішнього середовища: температура, стрес, наявність в їжі йоду тощо. Порушення балансу тироксину в організмі призводить до різноманітних захворювань (гіпертиреоз, гіпотиреоз, зоб дифузний токсичний, кретинізм, мікседема). В регіонах з природною нестачею йоду у продуктах, щоб уникнути захворювань щитовидної залози здійснюють штучне йодування продуктів, зокрема солі.

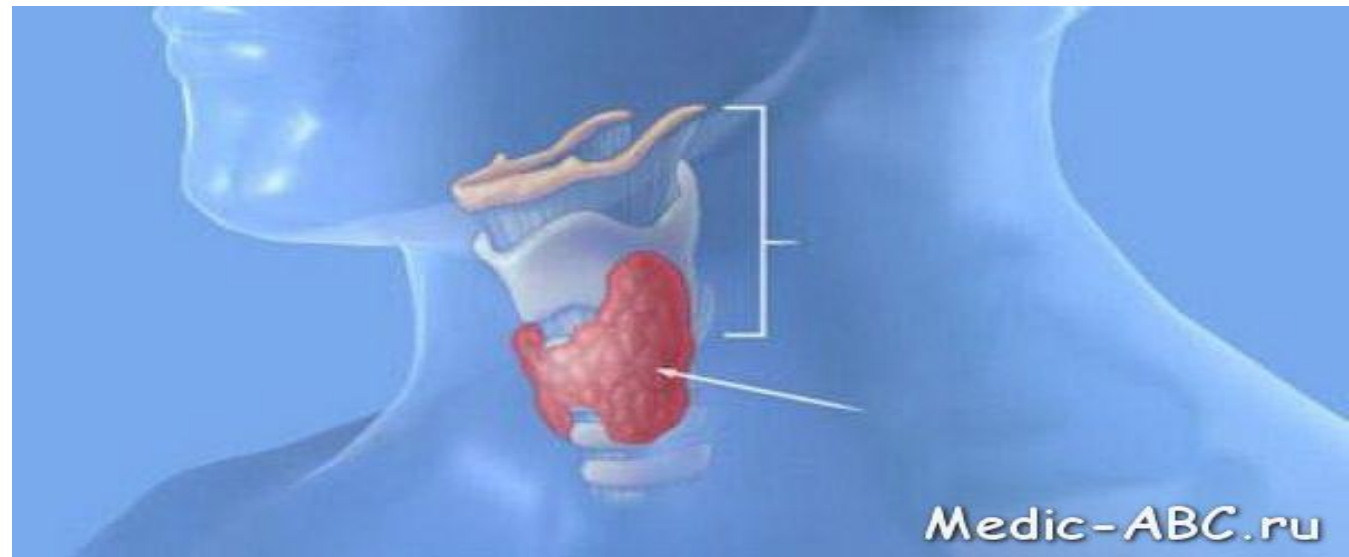

Коли страждає щитоподібна залоза, страждає й весь організм. Починаються проблеми з вагою (то набрати не виходить, то скинути), з'являються круги під очима, млявість, пригніченість, сонливість та небажання вести активний спосіб життя; випадає волосся, ламаються нігті, знижується або підвищується кров'яний тиск, сохне шкіра, погіршується пам'ять, трапляються збої в роботі кишківника, при гіпертиреозі з'являється характерний зоб. Тому дуже важливо звертати увагу на «крики про допомогу», що видає щитовидка, та допомагати їй у важкі моменти правильним здоровим харчуванням. Це стосується в першу чергу жінок – вони частіше відчувають проблеми з цим органом.

До неприємностей зі щитовидкою часто призводить йододефіцит. Хоч яскраво виражених ознак і проявів при нестачі цього мікроелемента в організмі не спостерігається, без нього повноцінний розвиток людини як у фізичному, так і в розумовому плані не відбудеться. При захворюваннях щитоподібної залози фахівці рекомендують звертатися до вегетаріанської системи харчування: вживати живі рослини, коренеплоди, білки рослинного походження (наприклад, квасолю, сою, сочевицю), фрукти і різні горіхи (волоські, фундук, кешью). Таке харчування при щитовидці забезпечить надходження в організм органічного йоду, допоможе уникнути «бродіння» у клітинах, нестачі кисню і навіть запобігти розвитку пухлин, міом, цист та вузлів.

Людам, у яких спостерігається гіпертиреоз (при гіперфункції щитоподібної залози, коли вона виробляє занадто багато гормонів), потрібно зменшити кількість уживаного йоду і не дуже налягати на продукти з високим вмістом цього мікроелемента.

ГІПОТИРЕОЗ. МІКСЕДЕМА

Гіпотиреоз - це не захворювання, а специфічний стан організму, пов'язаний з реакцією на низький рівень концентрації гормонів щитовидної залози. Гіпотиреоз може бути пов'язаний з функціональною недостатністю гормонів щитовидної залози або з патологічними процесами, що впливають на гормональний обмін. Уперше гіпотиреоз як захворювання був описаний в 1873 році.

Мікседема - захворювання, обумовлене недостатнім забезпеченням органів і тканин гормонами щитовидної залози.

Розглядається як крайня, клінічно виражена форма гіпотиреозу. Внаслідок порушення білкового обміну органи і тканини стають набряклими. Термін "мікседема" (слизовий набряк шкіри) по відношенню до важких форм гіпотиреозу став вживатися з 1878 року.

Кретинізм

Вроджений гіпотиреоз - ендокринне захворювання, що викликається браком гормонів щитовидної залози (гіпотиреоз), характеризується порушенням функції щитовидної залози і затримкою фізичного і психічного розвитку.

Характерною ознакою є затримка росту і розумова відсталість, що доходить іноді до ідіотії. У таких хворих при карликовому зрості (90-110 см, тиреогенний нанізм) укр. непропорційна будова тіла : короткі кінцівки, велика голова, маленькі косі очі, втиснуте перенісся. Шкіра товста і груба. Вторинні статеві ознаки недорозвинені.

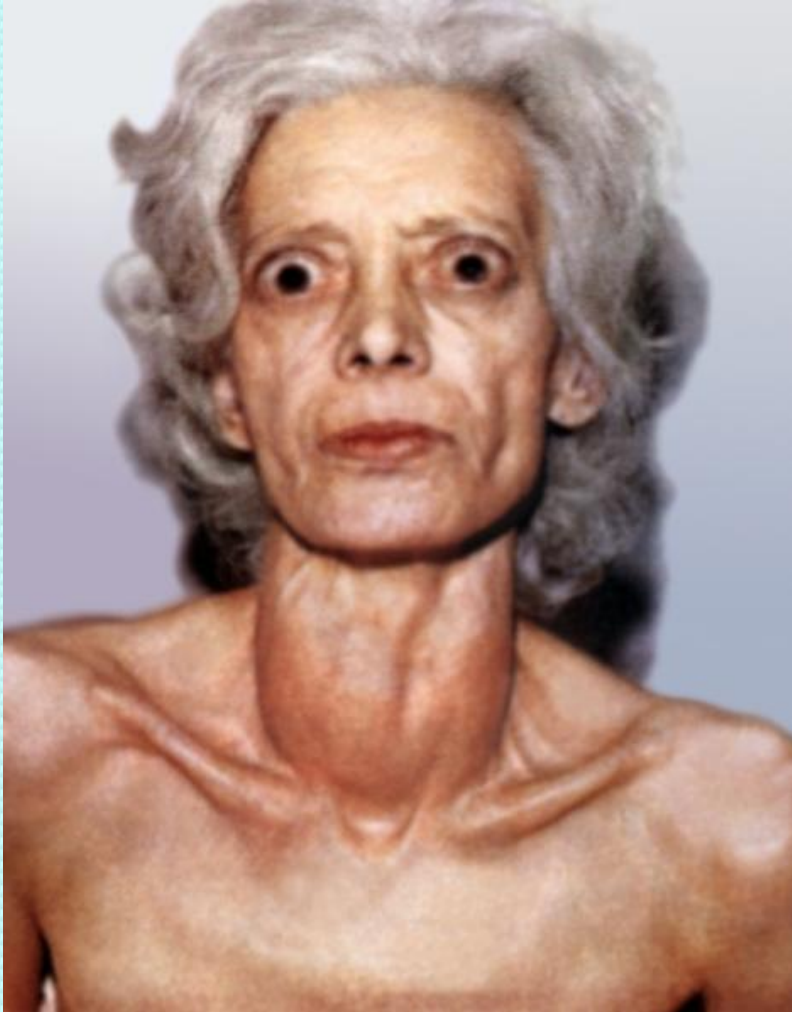

Зоб

- При гіперфункції щитоподібної залози може з'явитися зоб – захворювання, при недостатньому надходженні йоду в організм. Нервова система таких людей збуджена, пульс і артеріальний тиск прискорені, часто буває задишка, безсоння, тремтіння рук, вразливість, агресивність або плаксивість.

БАЗЕДОВА ХВОРОБА

Надмірне збільшення виділення гормонів щитоподібної залози може спричинити так звану Базедову хворобу. Вперше вона була описана німецьким ученим Карлом Базедовим. Найчастіше це захворювання виникає після тяжкої психічної травми або коли людина надмірно перебуває на сонці. У хворих значно прискорюється обмін речовин та енергії. За зовнішнім виглядом таких хворих можна визначити, за допомогою симптому – витрішкуватість очей.

Дякую за увагу!